

Total No. of Questions - 16

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II

SANSKRIT, Paper - I
(Second Language)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Notes : 1. All questions should be attempted.

2. Question Nos. 1, 2, 3 and 14 should be answered in the medium of instructions of the candidate.

3. The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.

4. The bits of a question should be attempted together.

सूचना : 1. सर्वे प्रश्नाः समाधातव्याः ।

2. प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान्, अनुवादप्रश्नं (चतुर्दशप्रश्नं) च विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव समाधातव्याः ।

3. अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।

1 × 6 = 6

अ) ददाति मित्रलक्षणम् ॥

आ) शुश्रूषा धीगुणाः ॥

2. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।

1 × 6 = 6

अ) 'रघोः दिग्विजयः' इति पाठस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।

आ) संस्कृतस्य संस्कृतेश्च महत्त्वं वर्णयत ।

3. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।

× 6 = 6

अ) राजवाहनकृतद्विजोपकृतिं विशदयत ।

आ) साधोः बुद्धिपरिवर्तनं कथं जातम्?

4. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।

4 × 2 = 8

- अ) वृद्धा चतुर्थपुत्रस्य मरणानन्तरं किमुक्तवती?
- आ) चोरः राजानं किमुक्तवान्?
- इ) भारते वेधशाला कुत्र आसीत्?
- ई) शास्त्रार्थो नाम कः?
- उ) लीलावती कथं प्रसिद्धा जाता?
- ऊ) राजा कोवलविषये अविचार्य भटान् किमादिदेश?

5. द्वौः ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2 × 3 = 6

- अ) विरक्त इन्द्रियार्थेषु प्रशान्तात्मा जितेन्द्रियः ।
- आ) फलैः संवर्धयामासुः उत्खातप्रतिरोपिताः ।
- इ) धनी दरिद्रं मनुते पवित्रम् ।
- ई) सन्धानायैकमत्यस्य कल्पते संस्कृतं नृणाम् ।

6. द्वौः ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2 × 3 = 6

- अ) सचिव! नैष अमुष्य मृत्युसमयः ।
- आ) भद्र! न सर्वमेतद्धनं गृहं प्रति नेतुं युज्यते ।
- इ) शरीरं सुतापेक्षी राक्षसाग्नौ होष्यामि ।
- ई) तेन ते कुलस्य अनिष्टनिवृत्तिः भविष्यति ।

7. त्रयाणां प्रश्नानां लघुसमाधानानि लिखत ।

3 × 2 = 6

- अ) कुचेलः कथं धनी जातः?
- आ) कस्य मेदिनीं रघुः न जहार?
- इ) दक्षिण देशे दिवसं न वसेत्?
- ई) कीदृशं राजानं प्रजापतिमिव प्रजाः अभिमन्यन्ते?
- उ) भारतदेशे कस्य अवताराः बहु सञ्जाताः?
- ऊ) केन ऐक्यं साधयामः?

8. त्रयोणां प्रश्नानां लघुसमाधानानि लिखत ।

3 × 2 = 6

अ) राजवाहनः कीदृशं पुरुषं अपश्यत्?

आ) पापबुद्धिपिता पुत्रं रक्षितुं किं कृतवान्?

इ) घटोत्कचः कं आहूतवान्? मध्यमः इति आह्वानेन कः आगतः?

ई) जनाः साधुं कीदृशं मन्यन्ते स्म?

उ) संन्यासी शिष्यान् किमादिशत्?

ऊ) बर्हानगरे का घोषणा जाता?

9. अ) विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत ।

1 × 5 = 5

अथवा

आ) उद्योगार्थं अभ्यर्थनपत्रम् लिखत ।

10. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत ।

2 × 6 = 12

अ) गुरू

आ) मातृ

इ) वारि

ई) किम् (पुं)

11. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत ।

2 × 3 = 6

अ) क्रीडति

आ) पिबेत्

इ) अलिखत्

ई) जनिष्यते

12. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत ।

3 × 2 = 6

अ) मधूदयः

आ) सप्तर्षयः

इ) दिव्यौषधम्

ई) वाण्येका

उ) पावकः

ऊ) विष्णोऽव

13. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त ।

3 × 2 = 6

अ) कवि + ईश्वरः

आ) रमा + ईशः

इ) परम + ओषधिः

ई) देवी + अनुग्रहः

उ) नै + अकः

ऊ) पतत् + अञ्जलिः

14. अनुवदत । (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्)

5 × 1 = 5

- अ) त्वं फलं खाद ।
- आ) आवां विद्यालयं गच्छावः ।
- इ) रविवासरे विद्यालयस्य विरामः भवति ।
- ई) ते इदानीं ग्रन्थालये सन्ति ।
- उ) सः अद्य सायंकाले कुत्र गमिष्यति ।

15. एकेन पदेन समाधानं लिखत ।

5 × 1 = 5

- अ) शक्तेः पौत्रः कः ?
- आ) वपुः केन वर्धते ?
- इ) प्राचीनविद्याः चतस्रः केन उद्घोषिताः ?
- ई) भारतविभूतिः केन विरचिता ?
- उ) किं महाशास्त्रमिति कथ्यते ?

16. एकेन पदेन समाधानं लिखत ।

5 × 1 = 5

- अ) द्विजोपकृतिः इति पाठ्यांशः कस्मात् ग्रन्थात् उद्धृतः ?
 - आ) पापबुद्धिः कं वञ्चयितुमैच्छत् ?
 - इ) केशवदासस्य कति पुत्राः ?
 - ई) महाराजः कस्य सेवां अकरोत् ?
 - उ) कस्य पुत्रः अस्वस्थः आसीत् ?
-